

Mr. sc. Ivana Jakir Bajo, Domagoj Bakran,
mr. sc. Andreja Milić, mr. sc. Jasna Nikić

**FISKALNA ODGOVORNOST U
TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA
I DRUGIM PRAVNIM OSOBAMA**

Zagreb, 2015.

**HRVATSKA ZAJEDNICA RAČUNOVOĐA
I FINANCIJSKIH DJELATNIKA**
Zagreb, Jakova Gotovca 1/II

Za izdavača:
mr. sc. Bogomil Cota

Predsjednik Izdavačkog savjeta:
prof. dr. sc. Stjepan Tadijančević

Redaktorice:
mr. sc. Andreja Milić
mr. sc. Jasna Nikić

Urednik:
prof. dr. sc. Danimir Gulin

Korektor:
Damir Maligec

Grafičko oblikovanje i priprema za tisk:
Miljenka Stanković
Željka Pervan

Naslovница:
Željka Pervan

Tisk:
Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000901212.
ISBN 978-953-277-096-4

SADRŽAJ

I. DIO

ZAKON O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI	1
1. SADRŽAJ, CILJEVI I OBVEZNICI PRIMJENE ZAKONA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI.....	2
1.1. Fiskalna pravila i njihova primjena	3
1.2. Izvještavanje o fiskalnim pravilima.....	6
1.3. Naknadne kontrole.....	6
2. RAZLOZI UKLJUČIVANJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I DRUGIH PRAVNICH OSOBA U OBVEZNIKE ZAKONA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI.....	7
3. REGISTAR TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I DRUGIH PRAVNICH OSOBA OBVEZNIKA DAVANJA IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI.....	8

II. DIO

UREDBA O SASTAVLJANJU I PREDAJI IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI I IZVJEŠTAJA O PRIMJENI FISKALNIH PRAVILA

1. OBVEZNICI SASTAVLJANJA I PREDAJE IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI.....	11
2. SADRŽAJ IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI	12
3. PREDMET O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI	15
4. UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI.....	20
5. PLAN OTKLANJANJA SLABOSTI I NEPRAVILNOSTI	22
6. IZVJEŠĆE O OTKLONJENIM SLABOSTIMA I NEPRAVILNOSTIMA UTVRĐENIMA PRETHODNE GODINE.....	23
7. MIŠLJENJE UNUTARNJIH REVIZORA O SUSTAVU FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLA.....	24
8. POSTUPAK I ROKOVI SASTAVLJANJA I PREDAJE IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI	26
9. PROVJERA SADRŽAJA IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI I IZVJEŠTAVANJE O UOČENIM NEPRAVILNOSTIMA	28
10. PREDAJA IZJAVE PRILIKOM POSTUPKA PRIMOPREDAJE DUŽNOSTI	30

III. DIO

UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI	35
1. PITANJA, DOKAZI I PROVOĐENJE TESTIRANJA IZ PODRUČJA IZVRŠAVANJA.....	36

2. PROVOĐENJE TESTIRANJA I DOKAZI PO PITANJIMA IZ PODRUČJA JAVNE NABAVE	50
3. PITANJA, DOKAZI I PROVOĐENJE TESTIRANJA IZ PODRUČJA RAČUNOVODSTVA	105
4. PITANJA, DOKAZI I PROVOĐENJE TESTIRANJA IZ PODRUČJA IZVJEŠTAVANJA	119

PROPIŠI:

Zakon o fiskalnoj odgovornosti	123
Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Izvještaja o primjeni fiskalnih pravila	131

PRILOZI:

Prilog 1.a Izjava o fiskalnoj odgovornosti.....	145
Prilog 1.b Izjava o fiskalnoj odgovornosti.....	146
Prilog 2.b Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za trgovacka društva i druge pravne osobe utvrđene u registru trgovackih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja izjave o fiskalnoj odgovornosti	147
Prilog 3. Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti	154
Prilog 4. Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima	155
Prilog 5. Mišljenje unutarnjih revizora o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola za područja koja su bila revidirana	156

PREDGOVOR

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti (Nar. nov., br. 138/10.), uvedena su fiskalna pravila prema kojima Vlada Republike Hrvatske provodi fiskalnu politiku prvenstveno s ciljem smanjivanja državne potrošnje i zaduženosti opće države. Zakonom su određena i pravila odgovornog fiskalnog ponašanja na svim razinama, od središnje države i JLP(R)S do njihovih proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Nar. nov., br. 19/2014.), proširen je krug obveznika primjene Zakona i na trgovačka društva u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više JLP(R)S te druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više JLP(R)S. Razlog tome su korištenje sredstava iz fondova Europske unije za koji je preduvjet transparentan sustav finansijskog upravljanja i kontrola, ali i dobivanje značajnih sredstava iz nadležnog proračuna.

Shodno izmijenjenom Zakonu, spomenuta trgovačka društva i druge pravne osobe po prvi puta predaju Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2014. godinu. Izjava o fiskalnoj odgovornosti postaje dodatni instrument odgovornosti prema nadležnom ministru, županu, gradonačelniku ili općinskom načelniku kojom predsjednik uprave i čelnik druge pravne osobe potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkciranje sustava finansijskog upravljanja i kontrola.

Za sva trgovačka društva i druge pravne osobe definiran je jedinstveni rok predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti i priloga i to do 31. ožujka 2015. godine. Ako je trgovačko društvo u vlasništvu više JLP(R)S, predsjednik uprave dostavlja Izjavu onoj jedinici koja ima najveći udio, a ostalima presliku dostavljene dokumentacije. Kod jednakih udjela, jedinice se moraju međusobno dogovoriti kome predsjednik uprave dostavlja Izjavu te o tome obavijestiti Ministarstvo financija. Nadležnost je bitna zbog provjere sadržaja Izjave i izvještavanja o uočenim nepravilnostima.

Davanju Izjave prethodi detaljno ispitivanje, testiranje i samoprocjena cje-lokupnog sustava pa se Izjavi prilaže popunjeni Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti, Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima i Mišljenje unutarnjih revizora za područja koja su bila revidirana. Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima ne popunjava se za 2014. godinu već će se prvi puta popunjavati sljedeće godine za slabosti i nepravilnosti koje će se uočiti tijekom 2015. godine.

U priručniku se detaljno pojašnjava svaka pojedina faza i radnja koja pretodi davanju Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Uz svako pitanje iz područja Upitnika detaljno se pojašnjava pitanje te način, dokazi i provođenje testiranja odnosno referenca poslovne dokumentacije. Kako se u Predmet fiskalne odgovornosti ne bi prilagale preslike dokumentacije pripremljene su tablice za testiranje odnosno kontrolne liste. Ispunjavanjem tablica za testiranje se na relativno jednostavan i brz način može provjeriti:

- jesu li obuhvaćeni svi potrebni elementi za davanje odgovora na pitanje iz Upitnika
- je li provjereno sve što je potrebno sukladno važećim propisima na pitanje iz Upitnika
- jesu li provedene suštinske kontrole na oddabranom uzorku.

Tablice za testiranje predstavljaju dokaze o obavljenim testiranjima za davanje odgovora na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, a stavljene su na CD kojega prilažemo uz knjigu. Vjerujemo da će priručnik i CD s tablicama za testiranje biti pomoć računovođama i drugim osobama oko ispunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti.

Redaktorice